

gere Forhandlinger, for saa vidt han er gaet ud fra, at man ikke ønsker, at Fisterne skulle bygge selv. Derimod har der været Tilbøjelighed til at antage, at, naar Amtsraadene tilskød visse Beløb og havde en Tekniker til deres Raadighed, der havde fornøden Forstand paa den Slags Ting, saa var det naturligt, at Amtsraadene paatog sig det fornødne Tilsyn med saadanne Arbejder. For Øvrigt er det jo bekendt, at der har viist sig Interesse fra Reproæsentationens Side for at komme saadanne Begjæringer til Hjælp, og jeg ser ikke i Ministerens Udtalelser Noget, der taler imod, at den samme Betragtning ogsaa er tilføede hos Regjeringen. Spørgsmaalet er af Vigtighed, og jeg har derfor, uagtet der ikke i Betænkningen foreligger Noget derom, troet at burde gjøre dette Par Bemærkninger. Med Hensyn til Forslaget om Roskilde Domkirke skal jeg ikke opholde det ærede Thing videre. Jeg skal blot sige, at Forslaget udtrykker ingenlunde det, hvortil jeg mener, at Lovgivningsmagten skulde naae, hvis den skulde tage den Haand i Hænde med Bemyttelsen og Anvendelsen af Midlerne, som selve Sagen fortjente, og at derfor Spørgsmaalet om de 16,200 Kr. i og for sig er i Sammenligning med Hovedspørgsmaalet en meget underordnet Sag. Med Hensyn til øvrige Udtalelser af ærede Medlemmer tror jeg, at der ligger en Del feilagtige Opfattelser til Grund, som jeg ikke skal indlade mig paa. De berøre ikke Vædringsforslagene og have ingen Indflydelse paa Afstemningen. Jeg skal kun med Hensyn til Betænkningens Nr. 45 gjentagende hævde, at det ingenlunde blot er theoretisk rigtigt, hvad Mørtallet der forsvares, men at det vilde have sin væsentlig praktiske Nytte i mangfoldige Forhold, hvis man gennemførte Theorien. Jeg er ikke berettiget til at opholde Thinget med mange Exempler. Jeg skal nævne et, som er i temmelig frisk Minde, og som nærmest sig til at ligne dette. Det angaar Bygningen af en Havn paa Bornholm, hvor man satte en Statskontrolør til ogsaa at kontrollere Entreprenørerne for Byraadet, hvorved man altsaa naaede at se med 2 Øine, hvad der skulde ses med 4; men Arbeidet blev ogsaa dærfeter, og man vil ikke kunne paastaa, at et Princip, der anerkjendes for urigtigt, ikke skulde have havt praktisk uheldige Følger i mange Retninger — selv om man kan vise os nogle Fordele derved —, naar det, som her er Tale om, er gennemført i en overordentlig lang Arrække ved overordentlig store Foretagender. Det, hvorfor jeg nærmest ønskede at sige et Par Ord til Slutning, er Forslaget under Nr. 25. Den Forhandling, der er ført derom mellem adskillige ærede Medlemmer, har ikke ganske tiltalt mig. Ved denne Tale om det Sjællandske og det Sydskt har Spørgsmaalet faaet noget ikke meget Opbyggeligt ved sig. Baa de sjællandske og de jydske Baner ere et dansk Spørgsmaal, og det er min Overbevisning, at

skal man gjøre en Beregning, maa man tage Sagen paa en anden Maade end ved de Beregninger, der hidtil ere fremkomne. Den Indtægt, som Staten er gaet gliv af, den Mangel paa Indtægt, der saaledes har været for Staten ved, at de sjællandske Baner ere overladede til Private, afgiver ligesaa godt et Tilskud, set fra Statens Side, som et Tilskud til at dække Udgifterne ved de jydske Baner er et Tilskud fra Staten. Jeg vil altsaa gjerne fratage Forslaget Nr. 25 det Præg af at være et sjællandsk Forslag, som det forekommer mig, at Forhandlingerne have paaført det. Ærede Medlemmer ville se, at af Forslagsstillerne ere de fleste, nemlig 3, fra Sylland og kun 1 fra Sjælland. Der ligger altsaa ikke det Mindste hærken i Forslagets Realitet eller i Forslagsstillerens Stilling, som giver Anledning til at tro, at det er et sjællandsk Spørgsmaal. Forslaget gjælder ikke Regjeringen, uagtet jeg maa udtale mig enig med det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Det. Hansen) deri, at der ikke er det Fjærneste i det Forslag, som giver Antydning af, hvorledes man vil stille sig til Regjeringens nye Jernbanepolitikk. Forslaget er rettet imod de 40 Jernbaneprojekter og de 40 Projektmagere, som slutte sig om hvert Projekt. Det er 1600, og disse kunne maaste forøges til et større Antal. Det er derimod, at Forslaget er rettet, og selv om det ærede Medlem for Thisted Amt (Sagd) finder, at Verden iøvrigt er en syndig Verden — det har han muligt havt Erfaring for —, vil jeg dog sige, at det er ikke uden Betydning ogsaa for dem, der ere udenfor Salen, naar en saadan Udtalelse finder en vis Bekræftelse fra Thinget selv, og der saaledes sættes en vis Dæmper paa Bevægelsen. Forslaget er dernæst rettet mod Udtalelser, der gaa ud paa, at opføre Reservecapitalen til Jernbaner og anvende det Gjennemsnitsbeløb, vi hidtil have anvendt, paa Jernbaner. Jeg siger, at det bør vi ikke, men paa den anden Side kunne vi desuagtet anvende og bør vi anvende et vist passende Beløb til Forskættelse af disse Foretagender. Det er denne Betragtning, der ligger til Grund for Forslaget. Jeg har i Øvrigt villet antyde dette, for at forhindre Folk fra at tro, at man stiller Sjælland op mod Sylland, eller Følster mod Solland eller deslige ved et saadant Forslag; det gaar ud fra en ganske almindelig Betragtning.

Tauber: Til det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) vil jeg tilslade mig at bemærke, at, naar man fra alle de Indtægter, hvormed Jernbanerne ere opførte, drager de Udgifter, som i Tidernes Løb ere anvendte til Udvidelser af de bestaaende Jernbaner, til Anlæg af nye Stationer, til Anskaffelsen af Driftsmateriel og alle den Art Udgifter, som ved andre lignende Anlæg afholdes af Reservecapitalen, men ikke her, efter som Statskassen er Reservecapitalen